

Crna Gora

Nacionalna komisija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova, vanrednih događaja koji ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja i pomorskih nezgoda i nesreća

Adresa: Đoka Miraševića broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 652 160
fax: +382 20 652 160
www.kinns.gov.me

Broj: 03-38

Podgorica, 18.07. 2019 godine

PREDMET: KONAČNI IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ SIGURNOSNOJ ISTRAZI VRLO OZBILJNE POMORSKE NESREĆE U KOJOJ SU UČESTVOVALI ČAMAC ZA PREVOZ PUTNIKA REG.OZNAKE 488 - UL „SUKA II” i SKUTER - JET SKI UL - 497 KOJI JE TEGLIO VAZDUŠNI DUŠEK-TUBU

Velika plaža, Ulcinj, 24.07.2018 godine

SADRŽAJ:

1. OSNOVNI PODACI O POMORSKOJ NESREĆI.....	3
2. SPECIFIČNOST PLOVNIH OBJEKTA.....	4
3. REKONSTRUKCIJA POMORSKE NESREĆE.....	8
4. ANALIZA.....	9
5. ZAKLJUČCI.....	10
6. SIGURNOSNE PREPORUKE.....	11
7. DODACI - FOTOELABORAT.....	12

Osnovni podaci o pomorskoj nesreći

Dana 24.07.2018 god. oko 13,45 časova, došlo je do vrlo ozbiljne pomorske nesreće na način što je upravitelj jet ski - skutera reg.oznake UL-497 za isti zakačio konopom tzv. tubu (vazdušni jastuk u obliku sofe), koju je vukao skuterom a na kojoj su se nalazila četiri lica. Isti se kretao naspram Velike plaže, iza bova (koje ograničavaju kupačku zonu) na oko 450-500 metara od plaže Otrant. Upravitelj skutera je neposredno prije sudara sa čamcem, krenuo u desnu stranu, smatrajući da će na taj način izbjeći brod, ali je tim manevrom doveo tegljeni dušek u poziciji da ide lijevo i da naglo ubrzava, usled centrifugalne sile. Čim je dušek krenuo u lijevu stranu i počeo da naglo ubrzava, tada je već bilo kasno za bilo kakvu pozitivnu reakciju i upravitelj skutera nije više bio u prilici da izvuče tegljeni dušek iz opasne pozicije, usled čega dolazi do kontakta udara tube u lijevu bočnu krmenu stranu taksi čamca gdje zbog udara tube u čamac dvoje turista sa tube podliježu povredama na licu mjesta, dok dvoje drugih turista sa tube prolaze sa težim povredama. Skuter se zaustavio na oko pet metara udaljenosti od desne strane taksi čamca.

U ovom slučaju upravitelj skutera nije pravilno procijenio svoju brzinu, manevarske osobine skutera i teglja (dušeka) i bočno odstojanje skutera sa dušekom i bokom čamca.

Upravitelj skutera i taxi čamca su imali validna ovlašćenja za upravljanje predmetnim plovilima a predmetna plovila su imala važeće dozvole za plovidbu.

Skuter nije predviđen za vuču tube, jer vuču može obavljati gliser koji ima konveksni retrovizor i pomoćnika uz upravitelja plovila.

Oštećenja na plovnim objektima i zagađivanje mora nije bilo.

Specifičnost plovnih objekata

PODACI O TAXI ČAMCU

REGISTARSKI BROJ, IME I DATUM ISTEKA REGISTRACIJE	488-UL "SUKA II " 15.06.2019		
ZASTAVA I LUKA UPISA	CRNA GORA, ULCINJ		
DOZVOLJEN BROJ LICA	76 LICA		
ZEMLJA PORIJEKLA I GODINA GRADNJE	NORVEŠKA 1997		
NAMJENA	ČAMAC ZA PREVOZ PUTNIKA PRIVREDNA DJELATNOST		
MATERIJAL GRADNJE	GRP		
GLAVNE DIMENZIJE	Dužina	Širina	Visina
	10,85 m	4,46 m	1,50 m
POGONSKI STROJEVI I UKUPNA SNAGA	PERKINS 84 KW		
VLASNIK	FIZIČKO LICE		

PODACI O SKUTERU JET SKI

REGISTARSKI BROJ I DATUM ISTEKA REGISTRACIJE	UL-497 28.05.2021 godine.		
ZASTAVA I LUKA UPISA	CRNA GORA, ULCINJ		
DOZVOLJEN BROJ LICA	3 LICA		
PROIZVOĐAČ I GODINA GRADNJE	BRP SEA DOO KANADA 2018		
NAMJENA	ZA LIČNE POTREBE		
MATERIJAL GRADNJE	GRP		
GLAVNE DIMENZIJE	Dužina	Širina	Visina
	3,35 m	1,25 m	0,45 m
POGONSKI STROJEVI I UKUPNA SNAGA	ROTAX 169,16 KW		
VLASNIK	AQUASPORT MONTENEGRO D.O.O.		

PODACI ZA GUMENI DUŠEK OBLIKA SOFE KOJI JE TEGLIO SKUTER

Gumeni dušek, oblika sofe je napravljen od gume plastičnog materijala. Pneumatskog tipa je i znači mora biti napumpnan vazduhom, pod pritiskom, da bi mogao biti korišten. Dimenzija gumenog duška oblika sofe je cca 2 m. sa 2 m. i veoma je lagana. Predviđena je za ukrcaj 4 osobe. Na njenom prednjem djelu postoji žuta traka od plastičnog materijala, za koju je bio vezan konop, dužine cca 18 metara. Na samom dušku, tj. na mjestu gdje se ukrcajavaju putnici, postoje rukohvati za ruke i to je jedini način da se putnici održavaju na dušku tokom vuče plovnim objektom. Na dušku po sredini u donjem dijelu gdje se sjedi se nalazi tekst upozorenja (eng. Warning) od strane proizvođača, o načinu njegove upotrebe prilikom tegljenja.

U tom upozorenju između ostalog stoji:

- Da sportovi na vodi uključuju rizike od težih povreda ili smrti. Slijedi sve instrukcije i sigurnosne informacije dolje naznačene i uputstva vlasnika duška u cilju smanjenja rizika od povreda.
- Vozač plovila je odgovoran za sigurnost. Dušek ne može biti upravljiv od strane osoba koje sjede na dušku. Upozori vozača plovila da se zaustavi ili smanji brzinu, ako vam je na dušku neugodno tokom vožnje.
- Uvijek nosite propisno obučene prsluke za spašavanje, koji su odobreni u vašoj državi, USCG Type III, ISO itd.
- Nikad ne vozi odrasle osobe brže od 20 mph i djecu od 15 mph.
- Nikad ne prevazilazi nivo obučenosti vozača plovila i koristi vozača plovila sa iskustvom.
- Nikad ne vuci dušek u plitkoj vodi, blizu obale, pristaništa, stubova, kupača, **drugih plovila** ili drugih prepreka na vodi.
- **Uvijek imajte osobu koja nije vozač plovila, a koja nadgleda osobe na dušku.**
- **Nikad ne čini nagla skretanja plovnim objektom**, a koja mogu izazvati naglo ubrzanje duška.
- Nikad ne dozvoli da se osobe na dušku sudaraju međusobno. **Vuci dušek manjom brzinom na mirnoj vodi i pažljivije vozi pa će se time smanjiti mogućnost ozleda.**

Na kraju rezime svega gore navedenog :

Za ovaj dušek važi :

- Maksimalna brzina čamca koji tegli : Za odrasle do 20 mph i djecu do 15 mph.
- Maksimalni broj osoba na dušek : 4 osobe
- Maksimalna težina osoba na dušek : 308 kg.
- Maksimalna zatezna čvrstoća kanapa kojim se tegli dušek : 1860kg.
- Dužina konapa kojim se tegli dušek : od 15,25 m. do 19,80 m.

Rekonstrukcija pomorske nesreće

Dana 24.07.2018 god. oko 09,30 časova upravitelj taxi čamca je sa svojim pomoćnikom u sklopu svojih redovnih aktivnosti isplovio sa Male plaže u Ulcinju sa 24 putnika i četvero djece u pravcu Ade Bojane. Vremenski uslovi su bili dobri za plovidbu. Nakon dolaska na Adu Bojanu, zadržali su se oko dva sata i krenuli u pravcu Male plaže oko 13,00 časova. Dolaskom na kritično mjesto, oko 13,45 časova, naspram hotela Otrant, na oko 450-500 metara od plaže, primijetili su skuter koji im se približavao iza njih i koji je vukao tubu, vazdušni dušek u obliku sofe na kojoj su se nalazila četiri lica, koji se približavao taxi čamcu iza njih, sa zadnje bočne desne strane i koji se zaustavlja na oko pet metara od njih, dijagonalno po desnoj strani a tuba sa četiri lica zbog manevrisanja upravitelja skutera, dobija ubrzanje i kreće se polukružno i ostvaruje kontakt - udar sa lijevom krmenom stranom taxi čamca, usled čega dva lica zadobijaju povrede sa smrtnim posledicama, dok dva lica sa tube prolaze sa težim tjelesnim povredama. U momentu kada je upravitelj taxi čamca primijetio skuter da se zaustavio dijagonalno naspram njega isti gasi motor od taxi čamca.

Prvu pomoć ukazuju putnici sa čamca (ljekari po profesiji) a nakon toga nailaze plovni objekti firme „AQUASPORT MONTENEGRO D.O.O.“ koji transportuju povrijedjena lica na obalu gdje ih preuzima Hitna pomoć.

Oštećenja na plovnim objektima i zagađivanje mora nije bilo.

Analiza

Upravitelj skutera je stekao ovlašćenje za voditelja čamca 20-tak dana prije pomorske nesreće, na osnovu teorijske obuke, a položio je ispit iz drugog pokušaja u Lučkoj kapetaniji Bar. Pomorsku nesreću je izazvao upravitelj skutera usled nedovoljnog praktičnog iskustva i ne pridržavanja zakonske regulative. Isti nije predvidio da tuba sa četiri lica može nekontrolisano da se kreće usled vuče plovim objektom na koji utiče brzina i manevrisanje plovim objektom kao i druga radnja npr. naglo zaustavljanje.

Provjeru ispravnosti plovnih objekta je provjerio istražilac i utvrdio tehničku ispravnost oba plovna objekta.

Upravitelj skutera i taxi čamca su imali validna ovlašćenja za upravljanje predmetnim plovim objektima a predmetni plovni objekti su imali važeće dozvole za plovidbu.

Skuter nije predviđen za vuču tube, jer vuču može obavljati gliser koji ima konveksni retrovizor i pomoćnika uz upravitelja plovnog objekta.

Oštećenja na plovim objektima i zagađivanje mora nije bilo.

Zaključci

Odlučujući faktori koji su doprinijeli pomorskoj nesreći su:

- Nedovoljno praktično iskustvo upravitelja skutera
- Nepridržavanje zakonske regulative
- Korišćenje neadekvatnog plovnog objekta za vuču tube
- Upravitelj plovnog objekta koji vuče tubu-vazdušni dušek je odgovoran za sigurnost osoba na tubi. Dušek ne može biti upravljiv od strane osoba koje sjede na dušek.
- Upravitelj skutera nije imao osobu koja nije vozač plovnog objekta, a koja nadgleda osobe na dušek.
- Upravitelj skutera je zasigurno izvršio naglo manevrisanje plovnim objektom, a isto može izazvati naglo ubrzanje i nekontrolisano kretanje dušeka.
- Upravitelj skutera nije se pridržavao uputstva na tubi koje je istaknuto na vidnom mjestu gdje je između ostalog istaknuto da se nikad ne vuče dušek u plitkoj vodi, blizu obale, pristaništa, stubova, kupača, **drugih plovnih objekta** ili drugih prepreka na vodi...

Sigurnosne preporuke

Na osnovu analize i zaključaka nakon istrage o pomorskoj nesreći Komisija donosi sljedeće Sigurnosne preporuke:

1. Razmotriti mogućnost uvođenja praktične obuke za polaganje za sticanje ovlaštenja za Voditelja čamca
2. Za skutere kao i druge plovne objekte koji vuku vazdušne dušeke, padobrane, skijača i sl. da se mogu koristiti u plovidbi samo u određenim poligonima na moru za koje Lučka kapetanija izdaje odobrenje, uz obavezu nadzora od strane ovlaštenog lica – vlasnika.
3. Razmotriti mogućnost za povećavanjem kadrovskih i tehničkih kapaciteta inspekcije plovidbe po pitanju kontrole na moru.

Komisija za istraživanje nezgoda i nesreća u saobraćaju
Glavni istražilac za nezgode i nesreće u pomorstvu
mr. Aleksandar Božović dipl.pomorski ing.

Dodatak - Fotoelaborat

Lice mjesta pomorske nesreće

Taksi čamac

Skuter i vazdušni jastuk u obliku sofe

